

BARSA

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — — 3 K 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyititéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összekötésben levő hird. irodák árendájában részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Megnyiták az iskolák.

Ma már ötödik éve, hogy óriási vihar száguld mindenfelé. Az, amit a kultúra évszázadokon át nagynehezen gyűjtött, alkotott: rövid idő alatt a háboru tüzeben félig-meddig vagy egészen megsemmisült. És itt állunk a hegy alatt s gurítjuk felfelé a kultúrát, amelyet a vihar újra vissza-visszataszít a mélységbe. De vajjon azért építünk, hogy legyen mit rombolni, pusztítani? Vajjon nem érjük-e el a fejlődés csúcstát?

Ezek és ezekhez hasonló gondolatok cikáznak agyunkban, amikor a kultúra haladásáról elmélkedünk. Miért kell nekünk nehéz csákánnyal szerteheverő romokban keresni a kultúra értékeit? A természettudomány és a technika megvédi a kulturát az elemi csapások, viharok ellen; de nem találunk eszközt, amellyel a társadalmak viharaitól, háboruitól megvédenők a kulturát.

Azt, amit valaha a természeti erők zavarai okoztak, most a társadalmi erők rombolják. Azért kezdeményeztük a kulturát, hogy vele, általa megvédjük a haladást és ime a kultúra emelése e tekintetben csütörtököt mondott; sőt áldozatul esik azoknak, akik kedvéért, boldogulásáért létesült és fejlődött.

A kultúra tényezői, az iskolák, a vihar közepette is dolgoznak. De ez a munka olyasféle, mint a viharban épített fészkek, amelynek szálait egyre cibálja, tépdési, kapkodja a vihar árja. Amit a madár az egyik helyen alkot, másik helyen szétrombolja az ellenség: a vihar. Csak kitartó szorgalom és a vasakarát, ami a madárnál életösztön, képes arra, hogy a kultúra különböző szálai egy szilárd egységbe olvadjanak. Ötödik éve, hogy így dolgoznak az iskolák. Most nem lehet arról szó, hogy meglepő sikerekkel terjesszük a kulturát, hanem elsősorban arról kell gondoskodnunk, hogy azt, ami van, mentjük a jövő számára. Ne kelljen előlről kezdeni a kultúra építését.

Valamint a háboru tüzeben új dolgok keletkeznek, hogy sikereket biztosítsanak, szintugy ezt tapasztaljuk a háborus pedagógiában is. Ezeknek a dolgoknak a háboru után sem szabad elveszniök, hanem miként a háborus technikát, ugy a háborus pedagógiai eszközöket is a békés idő kultúrája fejlesztésére kell fordítani s annak számára al-

kalmazhatóvá tenni. A helyes iskola-látogatásnak hova-tovább több és több az akadály. És ezek az akadályok leginkább a szegényebb néposztályokból származó tanulók elé tornyosulnak. A táplálkozás hiánya, elégtelensége, silánysága fokozza a vérszegény, az ideges és egyéb testi-lelki bajokban leledző tanulók számát. Az anyagi táplálkozás nem áll arányban a szellemi követelnek a tanulóktól, mint a rendszeres táplálkozás kereteiben. A tanulók között sok a szellemileg kifáradt, kimerült tanuló. A gyermekek és tanulók táplálkozását külön rendeltel kellene biztosítani. Mert, azt, amit ezen a téren elmulasztunk, sohase lehet jóvátenni.

Itt a fejlődő életről van szó, amely, ha nem kapja meg a szükséges táplálékot, elkorcsosodik.

Nekünk pedig nem a korcs, beteges, — hanem ép, erős, jól telet nemzedékre van szükségünk.

Most bajt okoz a lábbeli és a ruha hiánya is. Arra nem kényszeríthetjük a tanulót, mert oktalanság lenne, hogy rongyos ruhában, cipőben, avagy mezitláb járjon téli, hideg időben az iskolába. Itt is valamiféle ellenőrző közeget kell létesíteni, amely számbavenné a tanulók öltözködését. Ha pedig megállapítja a bajokat tüstént orvosolnunk kellene azokat. Az iskolai cipő- és szabóműhelyek felállítása sokat lendítené a dolgon, de azokat lássák el a szükséges anyaggal.

Sok fejtörést és költséget okoznak a tanszerek és azok beszerzései, amelyeknek ára a háboru alatt 50—1000 %-kal emelkedett. Ha nincs tanszer, tankönyv, hiábavaló az iskola és a tanuló törekvése.

Segíteni kell a tanítóhiányokon; ne legyen iskola tanító nélkül. Ma százával vannak ilyen iskolák; a tanulók minden tanítás nélkül nőnek. Sopánkodunk, hogy fogyunk; de ezt a megcsappant létszámú anyagot sem akarjuk a kellő művelésben részesíteni. Mert nem az a fő, hogy sokan legyünk, hanem, hogy ahányan vagyunk, mind értékesek is legyünk. Ebben rejlik a többtermelés elve, törvénye.

A tehetséges, de szegényebb sorsu tanulók most ki vannak zárva a középfokú és a felsőfokú oktatás kereteiből. Nem bírják a nagy kiadást, amely az élelmezéssel s más egyébbel jár. Lám a hadimilíomások még a tehetségtelen gyermekeiket is emelik a közép- és felső

oktatáshoz. Ami nem baj, de baj, ha a szegény tehetséges tanulók innen kiszorulnak. Ideje volna már a tehetséges tanulók külön iskoláival is foglalkozni és ott a szegényebb tanulóknak is helyet biztosítani, még pedig akár az egyesek, akár a társadalom vagy az állam segítségével.

Aztán még nincs megoldva a betegségekre hajló gyermekek nevelés-oktatása sem. Ezek számára az ország egészséges vidékén internátusos iskolákat kell felállítani; mint ezt más államokban már régen meg is tették. A gyermekek nyaralattási akciója kevésbé szerencsés és kedvező. Néhány hét nem elégséges arra, hogy a gyermeket a bajból kirántsa és kellően megvédhesse. Különben is a magyar nemzet korántsem a tenger imádója; ott nőtt a végtelen síkságon ép-ségben, egészségben. Hazánknak pedig elég sok egészséges vidéke van. Ide helyezük a betegségekre hajló tanulókat.

SZOBOLOVSKY ISTVÁN.

Segítsünk hazatérő foglyainkon!

Az orosz hadifogságból most már tömegesen jönnek haza sokat szenvedett véreink. Mielőtt szülőhelyüket megláthatnák, nagy táborokban gyűjtik őket össze, hogy egészségi állapotukat megfigyeljék. Nagyon sok időt töltöttek nyomorban és piszokban s így nem csod, ha utolsó fehérnemű darabjuk is leszakadt testükről. A gyűjtőtáborokban tehát nemcsak testi nyavalyáiktól, hanem rongyaiktól is meg kell őket szabadítani.

A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalának vezetője erre nézve a következő ideát vetette fel:

Forduljon a hazatérő hadifogoly első-sorban legközelebbi hozzátartozóihoz!

És, hogy az idea minél hamarabb testet öltjön és hogy a sok szenvedéstől meggyötört véreink minél sürgősebben megkapják a legszükségesebb fehérnemű darabokat, a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala sok százezer példányban több nyelvű levelezőlapot nyomtatott, melyeket a gyűjtőtáborok parancsnokságai szétosztanak a fogságból visszatért véreink között. Néhány nap mulva tehát ezen levelezőlapokat megküldik a magyar fogolytáborok ideiglenes lakói feleségüknek, anyjuknak, apjuknak, testvérüknek vagy sógoruknak, komájuknak, jó embereiknek . . .

Aki ezek közül a levelezőlapokat megkapja, egy percig se habozzék, hanem sürgősen küldjön szeretettel véreinek két inget, két alsónadrágot, két kapcaruhát, hogy ezeket mosással válthassa. Aztán meg írja le

egy papirdarabra, hogy mit küld a csomagban és ezt az irást is tegye a fehérnemű közé. Végül pedig külön még egy levelezőlapon is tudassa a foglyótáborban vesztelő hadifogollyal, hogy mit tett az elküldött csomagba, mert ha netalán a küldemény a postán elkallódnék, a kárt hamarabb lehetne megállapítani.

Bár a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala még a postánál is közbenjárt, hogy ezeket a csomagokat a legkörülményesebb gondossággal szállítsa, mégis megtörténhetik, hogy a háboru okozta nagy késedelmek miatt néhány csomag akkor érkezik a foglyokat gyűjtő táborba, amikor már a címzett onnan tovább utazott. Ez esetben a gazdátlan csomag tartalmát a tábor parancsnoksága átadja egy másik szenvedő magyar bajtársnak. Aki azonban nem szívesen törődik abba bele, hogy egy ismeretlen magyar emberrel jótettét gyakorolt, az, ha megtudja, hogy a csomagját nem a címzett kapta: kérjen a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalától (Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz.) kárpótlást. A bevény beküldése ellenében megkapja a katonai kincstár által megszabott térítési összeget.

Segítsünk tehát gyorsan hazavágyódó véreinken!

Alispáni jelentés.

Dr. *Rudnyánszky* Titusz, vármegyénk alispánja, az 1918. év első negyedévi közgazgatási állapotáról beszámoló jelentésében örömmel állapítja meg, hogy nagybőrművelemi csapás nem érte a vetéseket, de azért a mezőgazdasági termények állása általában gyenge volt a kedvezőtlen időjárások miatt. A második gabona-rekvirálás, minthogy a vármegyére kirótt kontingens nagybőrművelemi önként felajánlott tételek útján biztosított, nem lett elrendelve. A kormány által engedélyezett vetőmagvak szétosztása lehetővé tette, hogy nagyobb kiterjedésű területek vetetlenek ne maradjanak. Nagybőrművelemi nehézségbe ütközött azonban az állatok átteleltetése, mert a vasuti kocsihiány és a rossz időjárás miatt a rekvirált és kiutalt takarmány nehezen volt szállítható.

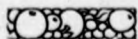
A közegészségügyi állapotokról szóló részletes jelentés kapcsán megállapítja az alispáni jelentés, hogy a vármegye egész területén a közegészségügyi viszonyok igen kedvezőek voltak. Leggyakrabban a légzőszervek hurutos bántalmi fordultak elő, különösen a gyermekeknél. A fertőző betegségek száma kevesebb volt, mint a megelőző évnegyedben. Kanyaró 94, tífusz 60, vérhas 30, vörheny 8, difteritisz 21 esetben fordult elő, alig néhány halálozással.

Az állategészségügyi viszonyok — a lévai és verebélyi járások kivételével, hol kisebbművelemi ragályok pusztítottak — igen jók voltak, mert állati fertőző betegség sehol sem észleltetett.

A közrendészet állapota kielégítő volt, a közigazgatási hatóságok 128 kihágási esetben ítéltek.

A gyámhatósági igazgatás keretében 3187 ügydarab nyert elintéztést. A hadiárvak létszáma az évnegyed végén 1262-re emelkedett, ezekből 1243 édesatyjánál helyeztetett el. A hadiárvak befogadására 34 család jelentkezett, melyek közül 8 család örökre fogadni is hajlandó az árvakat.

Végül megemlékezett az alispáni jelentés arról, hogy az ipari munkások hiánya növekedett, de a munkabérek is emelkedtek, viszont az iparikkokban fokozódott az áruhiány és legtöbbször csak igen magas áron és korlátozott mennyiségben volt beszerezhető.

Hogyan szórakoznak a csapatok a táborban?

Azok az összeköttetések, amelyeket az otthon harcoló hadseregeinkkel fenntart, a négy háborús év folyamán mind szétágazóbbak, mind sokoldalúbbak lettek. Ki gondolt volna 1914-ben, amikor csapataink feltartóztatlan rohammenetükre indultak, mozgó tábori könyvtárakra és tábori könyvkereskedésekre, tábori felső iskolai tanfolyamokra, katonai-otthonokra, mozgófényképszínházakra, mi több: frontszínházra? A legtöbb hadvezetőség nem ok nélkül szánta rá magát arra, hogy hadseregünknek hivatásszerűen feszes szervezetébe mindazokat a jóléti intézményeket is beleillesse, amelyeknek az a hivatása, hogy a katonák szolgálaton kívüli életét, pihenő óráit megszépítsék, hogy nekik, ha az árkokból a pihenő állásba jönnek, szellemi szórakozást, otthoni légkört és kedvverítő szórakozást nyújtsanak.

Hogy ezek a berendezések minő kedvező, minő rendkívül üdvös befolyást gyakorolnak a katonák belső életére, azt csak az tudja kellőképp megítélni, aki maga is megfordult a harctéren.

Jó olvasmányokkal és tudományos előadásokkal sokat lehet elérni, de mégsem mindent. A zene, színház és variété már alkalmasabbak erre a célra, mert erősebb hatással vannak a katonák agyára és így az eláradt kedélyüket is fel tudják villanyozni. Már egy női hangnak a pusztá hallása is sok katonára számára régen nélkülözött zenét jelent: egy boldogabb világmegszólalását. Hát még ha egy dal, egy ária zendül fel! Eddig legtöbbször egyes művészek és kisebb kabaré- és vígjáték-együttesek tartottak a fronton hangversenykörutakat, amelyek nem sok kellékre, nem nagy apparátusra szorultak és ezért művészetüket a legkedveltebb viszonyok közt is be tudták mutatni. Tábori szürkéink valósággal megrohanták az ilyen előadásokat. Az operaszínpadok és koncerttermek legismertebb erői léptek ennek a feladatnak a szolgálatába, abban a tudatban, hogy a katonák számára a legjobbat kell nyújtani.

Valamennyi művész, bármilyen művészeti ágat képviseljen is, egybehangzóan írja frontbeli vendégtájkairól, hogy soha nem hallgatta őket közönség ragyogóbb szemmel, mint a katonák. A szokott nagyvárosi közönség kedélytelensége és kritikus szellemmel eltelt unottsága helyett csukaszürkéinkben naivul élvező és mélységesen halás hallgatókra találtak, ami szebb és gazdagabb jutalom volt a számukra minden másnál.

Mindinkább yarapszik azoknak a művészeknek a száma, akik egymással versenyezve lépnek ennek a szép feladatnak a szolgálatába.

Minél bensőbbek lesznek a szálak a front és az otthon között, annál üdvösebb ez mind a két fél szempontjából. Amit a katonákért cselekszünk, mikor őket kitartásukban segítjük, azt mind az egész népért, önmagunkért is tesszük. Mert végső eredményben a háboru eredményére a legdöntőbb hatással az van, hogy milyen a hadsereg háta mögött álló nép szellemi és morális ereje.

Katonák, vigyázzatok!

A legutóbbi időben számos baleset történt katonákkal a vasuton saját vigyázatlanóságuk miatt. A katonák ugyanis gyakran a legkönnyelműbb módon életüket is kockáztatják csak azért, hogy a legközelebbi vonattal utazhassanak tovább: a zsufolt vonatok tetejére kúsznak vagy a már robogó vonatra ugranak. A vonat tetején való utazás pedig a legnagyobb veszedelmekkel jár, mert úgy az alagutak, mint az áthidalások olyan alacsonyra vannak építve, hogy hanyattfekvő ember számára sem marad eleghőndő térköz. Aki tehát a vonat tetején utazik, az holt bizonyosságra veheti, hogy már a legközelebbi alagutnál lesodródik és életével lakol. S nem borzasztó dolog-e, hogy, akit a fronton hónapokig, évekig megkímélt a sors, az szabadságos útján, hazavágyva, létét veszítse csak azért, mert a következő

vonatot nem akarja megvárni? Pedig még a háborus korlátozások mellett is rendszerint csak pár órától, mondjuk: félnapról van szó, ha az ember be akarja várni a legközelebbi vonatot. Másrészt bajtársiaság is segíthet a dolgon. Némi jóindulat és a podgyásznak csak félig-meddig ügyes elrendezése mellett is nem egy később felszálló katonának hely lesz még szerezhető. A forgalom korlátozottsága szintén a hosszú háboru elkerülhetetlen következményeinek egyike, amelybe mindenkinek bele kell nyugodnia, annál inkább a katonának, aki csak a legsajátabb érdekében cselekszik, ha soha sem utazik oly vonaton, amelynek belsejében helyet nem talál!

Különfélék.

— **Vármegyei közgyűlés.** Barsvár megye törvényhatósági bizottsága legközelebbi rendes évi közgyűlését szeptember hó 25-én fogja megtartani.

— **Esküvő.** *Bartos* János, az aranyosmaróti választókerület országgyűlési képviselője, augusztus hó 31-én kötött házasságot *Gálffy* Ilonával, *Gálffy* István erdőtanácsos leányával, Kistapolcsányban. Az egyházi esketést a kistapolcsányi templomban *Ernst* Sándor pápai praelatus végezte. A násznagyi tisztelet *Beniczky* Ödön Barsvármegye főispánja és *Vaszary* Gyula uradalmi jószágigazgató töltötték be.

— **Nem írják össze a tanköteleseket.** A vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata érkezett le a vármegyék és városok első tisztviselőihez, amely arról értesít, hogy tekintettel az összeíró személyzet sokoldalu elfoglaltságára és a papirhiányra, az idén a tankötelesek összeírása elmarad.

— **Alapítvány.** *Báthy* László, esztergomi praelatus kanonok, nagyszombati érseki helytartó, a lévai Kath. Kör részére újabban 5000 koronás alapítványt tett. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy *Bakos* János érsekivádkerti plébános, esztergomi c. kanonok a Kath. Kör alapító tagjául jelentkezett s a 200 korona tagsági díjat a Kör pénztárába lefizette.

— **A lévai tisztviselő egyesület** tagjait ezuton is értesíti az elnökség, hogy levelezőlapon vagy más módon irásba foglalt tételekben tudassák, hogy kinek mennyi szénre, koksra lenne szüksége? Háztartási célból mennyi káposztát óhajt venni és burgonyát családtagjai száma szerint, (egyre 120 kl. számítható) mennyit vannak jogosítva bevásárolni, beszerezni?

— **Beltrás.** A lévai főgimnáziumba az 1918-19 tanévre beiratkozott összesen: 345 tanuló; ezek közül az I. osztályban van 81. — a II. oszt. 68, — a III. oszt. 59, — a IV. oszt. 36, — az V. oszt. 39, — a VI. oszt. 20, — a VII. oszt. 20, — a VIII. oszt. 22. — A második osztályból, mint fel nem vehető kimarad: 12. — Osztályfőnökök: Az I. A) osztály főnöke: *Molnár* Ferenc, — az I. B) osztályé: *Vörös* János, — a II. oszt. *Medveczky* János, — a III. oszt. *Varga* János, — a IV. oszt. *Surányi* Gyula, — az V. oszt. *Boros* Antal, — a VI. oszt. *Somhegyi* Ferenc, a VII. oszt. *Söjtöri* Károly és a VIII. oszt. *Tell* Sándor.

— **Szoborleleplezés Nyitrán.** A nyitramegyei hősi halálú halt 14. gyalogezredbeli honvédek emlékének megörökítésére a vármegye főispánja és a megyés püspök vezetésével megindult mozgalom eredményül elkészült már a hősök emléket megörökítő szobormű. A szobrot *Finta* Sándor szobrászművész készítette és igen sikerült alkotás. Az emlékmű leleplezése ma lesz Nyitrán.

— **Megbüntetik, aki szabálytalanul csépel.** A háboru, illetve a háborus élelmészési rendeletek életre hívták a hadarót, amelyet a padláson már jó egy pár esztendő óta lepett a por. Egymás után szedték le a hadarókat és csépeltek igen sok udvarban. Azt hitték, hogy ezzel elkerülik a termés kötelező bejelentését, vagy legalább is kevesebbet jelenthetnek be. A közlelmészési miniszter figyelme most az ott-

honeséplőkre is kiterjedt és rendeletet küldött a városokhoz és a községekhez. Szigoruan meghagyja, hogy hatóságok vizsgálják meg, kik csépeltek otthon, azután számlatassák meg őket terméseikről. Akik kevesebbet jelentettek be vagy egyáltalán csak a mag visszasszerzését jelentették, azokat szigoruan, pénzzel és elzárással büntessék meg.

— **Uj közjegyző.** Az igazságügyminiszter dr. Konkoly Thege Sándor tatai gyakorló ügyvédet Nagyigmándra közjegyzővé nevezte ki.

— **A nyári időszámítás megszüntetése.** E hónap tizenötödikéről tizenhatodikára virradó éjjel megszüntetik a Magyar Államvasutak összes vonalain a nyári időszámítást. E helyett visszatérnek a közép-európai időszámításra. Ennek következtében e hónap tizenhatodikán hajnali három órakor az összes vasuti órákat egy teljes órával visszaigazítják két órára. A menetrend egyébként változatlan marad. A nyári időszámítás ugyanakkor az egész országban megszűnik.

— **Cipőt és ruhát kapnak a köztisztviselők.** A köztisztviselők háborus terhei megkönnyítésére a kormány tudvalevőleg a természetben való ellátás rendszerét választotta. A segélyakció a liszt és zöldség-nemű olcsóbb áron való szállításával vette kezdetét és most olcsó cipő és ruha kiutalásával folytatódik. A tervek szerint 280 300 koronába fog kerülni egy ruha és ennek arányában a cipő is nagyon mérsékelt árban lesz megállapítva.

— **Törvényjavaslat az árdragítók ellen.** A kereskedelemügyi miniszter érelyesen folytatja intézkedéseit az árdragítók letörésére. Az ősszel összeülő képviselőház elé törvényjavaslatot szándékozik benyújtani, amely a között az a fontos rendelkezést tartalmazza, hogy az árdragító kereskedőket életfogytiglan megfosztják politikai jogaiktól. A törvényjavaslat gondoskodni fog arról is, hogy az iparigazolvány megvonását ne lehessen valamely uton kijátszani.

— **Uj bankjegyek lesznek.** Osztrák lapok értesülése szerint az Osztrák-Magyar-Banknál most kísérletek folynak a bankjegyek új rajzával és nyomásával, mert ismét nagyon sok hamisított papírpénz van forgalomban. Azt a régi tervet, hogy ötkoronás bankjegyeket fognak kibocsátani, legközelebb szintén megvalósítják, mert az előkészületek már előrehaladott stádiumban vannak.

— **Rendelet a papírfogyasztásról.** A magyar közigazgatás és általában az irodai ügykezelés legjellemzőbb vonása a teljesen felesleges és drága papirosnak pazarlása. Egy országban sincs annyi előírt nyomtatvány, mint a magyar közigazgatási hivatalokban. — Ez a sajátságos szokás békében még megjárta, mert a papírgyártás nem volt korlátozva, továbbá az ára is olcsó volt, — de most, a háborus viszonyokra való tekintettel teljesen felesleges, azonkívül nagy anyagi terhet is ró az államra és városokra, és a papírhiányt csak nagyobbitja. A belügyminiszter segíteni ohajtván a tartóhatatlan helyzetet, elrendelte az állami és egyéb hivatalok papírszükségletének bejelentését a papírszükséglet megállapítására egy állami bizottságot alakít, amely bizottságnak feladata lesz a szükségelt papírmennyiség meghatározása és kiadása. A miniszter figyelmezteti a vármegyéket, hogy lehetőleg kerüljék a felesleges és túlzott bejelentéseket annál is inkább, mert nem lesz módjában azokat kielégíteni.

— **Áthelyezés.** Vármegyénk főispánja a szolgálat érdekében *Stuchovich* Sándor szolgabíró, aki eddig a verebélyi járás főszolgabírája mellett teljesített szolgálatot, az aranyosmaróti járás főszolgabírájához osztotta be.

— **Meghívó.** — *A Keresztény Sajtó Szervezete* és a vele kapcsolatos keresztény feminista alapon álló *Hölgybizottság* vasárnap folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor tartja aiakuló gyűlését a Városháza nagytermében **TÁRGY:** Szervezkedés A keresztény társadalom együttműködésének

biztosítása s a szellemi mozgalmakban való szerepe, továbbá ennek közelebbi módozatai. — A m. t. közönséget ezúton hívja meg a vezetőség. Külön meghívók nem lesznek.

— **A Léval fogyasztási szövetkezet** ma, f. hó 8-án délután 4 órakor tartja a városháza nagytermében alakuló közgyűlést amelyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Koronázási sapkajelvény.** Az Országos Hadigondozó Hivatal jelvényosztálya a koronázás év'ordulójára egy kedves emléket hozott 'orgalomba sapkajelvény alakjában, melynek jövedelme a háboruban elesett vitéz katonák özvegyeinek és árváinak segélyalapját van hivatva gyarapítani és a kiraly megkoronáztatását és a kardvágás felejtethetetlen jelenét örökíti meg. Ezen sapkajelvények 2 koronáért kaphatók.

— **Dohány a gazdáknak.** A pénzügyminiszter — mint értesültünk — a gazdák részére újabb tizenhárom millió csomag dohányt engedélyezett, amelyet a vármegyey gazdasági egyesületek e hó elsejétől kezdődőleg osztanak szét.

— **A dohányárak újabb emelése.** A bécsi lapok közlése szerint eddig még nem lehet tudni, hogy mikor fogják elemelni a dohányneműek árát. Annyi azonban már bizonyos, hogy újabb áremelésre lehet számítani.

— **Drágább lesz a cipő.** A nyers és készbőrök árát szabályozó, illetőleg magasabb árakat megállapító rendeletek következménye gyanánt a legközelebbi időben újabb rendelet fog megjelenni, mely újra szabályozza, tulajdonképpen tetemesen leemeli a kész cipők árát is.

— **Cérnát várhatunk** a legközelebbi időben, — mert a lapok híradása szerint a magyar lenfeldolgozó gyárak 2 és 3 millió százméteres orsó lencéknát bocsátanak a kormány rendelkezésére, amelyet rövid időn belül fognak a polgári lakosság szűk ségletének kielégítésére szétosztani.

— **Miért kell a háboruak 1919-re befejeződnie?** Különbő profétai jóslások arról adnak hírt, hogy a véres háboru 1919-ben okvetetlenül befejeződik. 1919 számban a 101 19-szer foglaltatik, a háborut viselőik száma is 19 és nagyobb ünnepek alkalmából 101 lövést adnak le. A háborut viselő 19 országban tehát 1919-ben 101 lövést fognak leadni a világbeke megkötésének üdvözlésére. — A sok jóslat közül ez az egy talán bevalik?!

— **Rendelet a burgonyáról.** A hivatalos lap közölte a közlelmezési miniszter rendeletét az 1918. ik burgonyatermés zár alá vételéről és felhasználásáról. A rendelet szerint azok, akik nem termelnek burgonyát vagy akiknek termése háziszükségletüket nem fedezi, saját háziszükségletükre burgonyát a következő módon vásárolhatnak. A vásárláshoz igazolvány szükséges. A vásárlási igazolványt az illetékes községi előjáróság (polgármester) állítja ki. A rendelet szerint azonban például mi, lévaiak, csak a város területén vásárolhatunk — Olyan fogyasztók, akik burgonyaszükségletüket valamely családbelijüktől ingyenesen kapják, az ennek elszállításához szükséges igazolványokat esetről-esetre adott engedély alapján az Országos Burgonyaközvetítő Iroda állítja ki. A miniszter elrendeli a termelők (készletbirtokosok) jogos házi és gazdasági szükségletét meghaladó feleslegnek hatósági igénybevételét. A rekvirálást szeptember 15-ig kell befejezni.

— **A mozi** mai műsora is érdeklődésre tarthat számot. *Vizen és szárazon* címmel aktuális felvételeket fog bemutatni. Ezeket egy kitérő bohózat fogja követni, melynek címe *Vérnyomok*. Végül a fődarab: *Mikor a halottak megszólalnak* című 4 felvonásos dráma fogja szórakoztatni a közönséget. Ez a darab a fővárosi Apolló egyik slager darabja volt, mely hetekig volt műsoron.

Üres ládák

nagy mennyiségben kaphatók
Nyitrai és Tarsa r. t.-nál Léván.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi szept. hó 1.-től 1918. évi szept. hó 8.-ig.

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Bali Lajos Gyurka Karolin	leány	Jolán
Gergely J. Kameniczki M.	"	Anna
Krizsányi S. Mándoky M.	"	Mária Margit

Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Behula Pálné	82 éves	Aggaszály
Vörös László	23 "	Hősi halál
Oszuska Gyula	33 "	"

5719 - 1918 szám.

Hirdetmény.

Ezen rendeletek értelmében a termelők 1918. évi termésből származó burgonyakészletük zár alá helyezettek, akik kötelesek a burgonyát az időjárás viszonyoknak megfelelő időpontban kiszedni s a rendes gazda pontosságával kezelni és a romlástól megőrizni.

Házi és gazdasági cimen visszatérhető mennyiséget a Törvényhatóság első tisztviselője fogja megállapítani, ugyancsak a Törvh. első tisztviselője hivatott megállapítani azt a legmagasabb mennyiséget, amelyre mindazoknak, akik nem termelők, vagy termésük saját házi szükségletüket nem 'edezi, a folyó ellátási évben igényük lehet.

Léva város termelői vagy kiknek termése házi szükségletüket nem fedezi, saját szükségletükre, de csak Léva város területén, díjtalanul kiállítandó vásárlási igazolvány ellenében a megállapítandó fejadagoknak megfelelő mennyiségben vásárolhatnak burgonyát olyan termelőknél, akik 30 kat. holdnál kisebb területen termeltek, vagy kiknek teljes burgonyatermésük 10 vaggot meg nem halad — A vásárlási engedélyekre vonatkozólag később fog intézkedni.

Vásárlási igazolvány alapján vásárolt burgonya szállításához a rendőrkapitány ad szállítási igazolványt.

A termelők jogos házi és gazdasági szükségletét meghaladó feleslegeinek hatósági igénybevétele (rekvirálás) a Törvényhatóság első tisztviselője által megállapítandó kontingens erejéig elsősorban önkéntes felajánlás után elrendeltetett; felhívom a városi közönséget, hogy fölös burgonyakészletüket f. évi szeptember hó 15-ig a városháza 4 sz. szobájában jelentsék be.

Az igénybevétel tárgyában tett intézkedések ellen az igénybevétel foganatosításától számított 8 napon belül az O. K. H. miniszteriumhoz felszólalásnak van helye.

A szeptember hó 15-ig önként felajánlott készletükért 5 koronás ártóbblet, a rekvirált készletekért pedig 18 kor. 50 'ill. jár.

Aki a rendeletet bármilyen módon megszegi, vagy abban közreműködik, 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Léva, 1918. szeptember 5

Klajn Ödön,
polgármester h.

4 a b l a k

tokkal s teljes felszereléssel, valamint

3 drb spaletta

eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

MA moziba
MA megyünk.

Hirdetmény

A lévai takaré- és hitelintézetnél elhelyezett vagy elhelyezendő állandó betétek kamatlába ez idő szerint három százalékban van megállapítva. Az intézet fizeti a betétkamatadót is.

Kelt Léván, 1918. augusztus 27.

Az intézet igazgatósága.

5597—1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

Léva város tanácsa a városi adóhivatalban egy az adóügyek kezelésében jártas szaknapidijas alkalmazását rendelte el.

Felhívom azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket személy adataik felsorolásával s eddigi alkalmaztatásuk és fizetési igényük megjelölésével a f. évi szeptember hó 15. éig a város iktatóhivatalába nyújtsák be.

Léva, 1918. évi augusztus 26.

polgármester h.
Klajn Ödön,
főjegyző

5943—1918. szám.

Hirdetmény.

Értesitem az érdekelt iparosokat, kereskedőket s szülőket, hogy f. évi szeptember hó 1. től kezdve az iparostanonciskolai tandij évi 10 K-ban, a kereskedő tanonciskolai tandij évi 40 K-ban nyert megállapítást.

Aki a tanoncok iskoláztatására vonatkozó kötelességeit nem teljesíti, az ipartörvény 157. §-ának a) pontja értelmében kihágásért vonatik felelősségre.

Léva, 1918. augusztus hó 31.

Dr. Mocsy,
h. polgármester

6010—1918. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Földm. miniszter Ur 110050—1918. sz. rendelete folytán felhívom a város gazdaközönségét, hogy mindazok, akik házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hízalható mennyiségben felül darabonként 35 kgr-nál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, f. évi szeptember hó 18-ig a rendőrkapitány hivatalos helyiségében közszükségleti célokra hízott vagy sovány állapotban 5 hónapig terjedhető elzárás és 1000 koronáig terjedhető büntetés s a sertések elkobzásának terhe alatt **jelentsek be.**

Léva, 1918. szeptember 5.

polgármester h.
Klajn Ödön,
főjegyző.

Eladó ház.

Damjanich-utca 6. számú négy háztelekből álló, gyárhelyiségekre alkalmas házamat eladom. Érdeklődni lehet a tulajdonosnőnél özv. Ghimessy Józsefnél Budapest, VIII., Futó-utca 46. sz. a. 14.

Eladó

két utcára néző ház Bővebb felvilágosítás nyerhető Honvéd-utca 12. szám alatt.

Fődeles hintó eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó szőlőterület.

Ó-lévai határban 2 hold szőlőföld eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Kötőgépek jó állapotban megvételre kerestetnek, — vagy foglalkozást kaphatnak. Ajánlatok pontos adatokkal «HARISNYA» jelige alatt kéretnek.

Női szabászati tanfolyam

Jó családból való leányokat női felső- és alsóruhák **szabására** és **varrására** tanításra elvállal. **Tandij 30 kor. havonként.** Úri leányokat a tanévben ellátásra s gondozásra elfogad. Cim a kiadóhivatalban.

150-160 hold szántóföldet keresünk bérbe a környéken szeptember hótól kezdve egy évre. Esetleg kisebb részekben is bérelünk. **Ajánlatokat a géppuskás tanfolyam közétkezési bizottságához** (Léva honvédlaktanya.)

Háziszolga.

Egy szorgalmas, jóra való 14-16 éves fiú háziszolgának felvétetik, vidékiek is pályázhatnak. Cim a kiadóhivatalban.

*Sárgarépat, karottát,
csikórépat,
makói hagymát,
őszi káposztát*

bármily nagy mennyiségben, teljes maximális árban veszek.

Weinberger József, Léva.

Uj üzletnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Léván, Petőfi-utcában háztartási cikkek, illatszer- és vegyszer-üzletet nyitottam; töförekvésem a jutányos árú és szolid kiszolgálással a n. é. közönség szives pártfogását kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel:
PICK ENDRÉ
droguista

Előre lássuk el magunkat

szőlőkötő- papírzsineggel.

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezónban lesz-e egyáltalán szőlőkötő anyag. Azért ajánljuk kintinó RAFFIA-POTTO papírzsinegünket, kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra a

Papírárugyári és Kereskedelmi Rt. nál
Budapest, VII. Rákóczi-ut 6.
Sürgőnycim: Papirtex. Telefon: 83-63

Ertesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **LÉVÁN, Kazinczy-utca 2. szám alatt (Bakó féle ház)**

— fogműtermemet —

megnyitottam.

Kiváló tisztelettel:

Szegénysorsu fogbetegeknek d. u. 1-2-ig ingyen rendelés.

Fülöp Béla

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva n.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku **állandó gépkiallitás van berendezve**

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése es felállítása jutányos árakban.